

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 13. julija 2023*

„Predhodno odločanje – Intelektualna lastnina – Avtorske pravice v informacijski družbi – Direktiva 2001/29/ES – Člen 3 – Pravica do priobčitve javnosti – Člen 5(2)(b) – Izjema, imenovana ‚zasebno kopiranje‘ – Ponudnik storitve ‚Internet Protocol Television‘ (IPTV) – Dostop do varovanih vsebin brez dovoljenja imetnikov pravic – Spletni videosnemalnik – Ponovno predvajanje z zamikom – Tehnika deduplikacije“

V zadevi C-426/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 27. maja 2021, ki je na Sodišče prispela 13. julija 2021, v postopku

Ocilion IPTV Technologies GmbH

proti

Seven.One Entertainment Group GmbH,

Puls 4 TV GmbH & Co. KG,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Arabadjiev, predsednik senata, L. Bay Larsen, podpredsednik Sodišča v funkciji sodnika prvega senata, M. Ilešič, A. Kumin, sodnika, in I. Ziemele (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja enote,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. junija 2022,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Ocilion IPTV Technologies GmbH P. Burgstaller, Rechtsanwalt,
- za Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH & Co. KG M. Boesch, Rechtsanwalt,

* Jezik postopka: nemščina.

– za Evropsko komisijo J. Samnadda in G. von Rintelen, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 15. decembra 2022

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 3(1) in člena 5(2)(b) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230, in popravka v UL 2008, L 314, str. 16, in UL 2012, L 33, str. 9).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Ocilion IPTV Technologies GmbH (v nadaljevanju: Ocilion) in družbama Seven.One Entertainment Group GmbH in Puls 4 TV GmbH und Co. KG (v nadaljevanju skupaj: Seven.One in Puls 4 TV), ker je družba Ocilion svojim poslovnim strankam dajala na voljo storitev televizije po internetu v zaprtem omrežju („Internet Protocol Television“ (IPTV)), s katero se končnim uporabnikom prenaša vsebina televizijskih programov, na katerih imata družbi Seven.One in Puls 4 TV pravice.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 4, 9, 10, 21, 23, 27, 31 in 44 Direktive 2001/29 je navedeno:
 - „(4) Usklajena pravna ureditev avtorske in sorodnih pravic bo zaradi večje pravne varnosti in hkrati z zagotavljanjem visoke stopnje varstva intelektualne lastnine omogočala naložbe v ustvarjalnost in inovacije vključno z omrežno infrastrukturo, kar bo posledično vodilo k rasti in povečani konkurenčnosti evropske industrije tako na področju ponudbe vsebine in informacijske tehnologije kot bolj splošno v celi vrsti industrijskih in kulturnih sektorjev. To bo zagotavljalo zaposlovanje in spodbujalo ustvarjanje novih delovnih mest.
- [...]
- (9) Vsakršno usklajevanje avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. Intelektualna lastnina se torej prizna kot sestavni del lastnine.
- (10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, prav tako pa tudi producenti, da lahko to delo financirajo. V proizvodnjo proizvodov, kot so fonogrami, filmi ali multimedijski izdelki, ter opravljanje storitev, kot so storitve ‚na zahtevo‘, je treba precej investirati. Zadostno pravno varstvo pravic intelektualne lastnine je nujno, če se želi zagotoviti takšno nagrajevanje in zagotoviti možnost za zadovoljive donose na te investicije.

[...]

- (21) Ta direktiva naj določi obseg dejanj, ki jih zajema pravica reproduciranja za različne upravičence. To naj poteka v skladu s pravnim redom Skupnosti. Potrebna je široka opredelitev teh dejanj, ki bo zagotovila pravno varnost na notranjem trgu.

[...]

- (23) S to direktivo naj se nadalje uskladi avtorjeva pravica do priobčitve javnosti. To pravico je treba razumeti v širokem pomenu, ki zajema vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve. Ta pravica naj zajema vsako tovrstno oddajanje ali retransmisijo dela v javnost po žici ali na brezžični način, vključno z radiodifuznim oddajanjem. Ta pravica naj ne zajema nobenih drugih dejanj.

[...]

- (27) Samo nudenje fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, še ne šteje za priobčitev v pomenu te direktive.

[...]

- (31) Zagotoviti je treba pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic, pa tudi med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov. Obstoječe izjeme in omejitve pravic, kot jih določajo države članice, je treba ponovno ovrednotiti glede na novo elektronsko okolje. Obstoječe razlike pri izjemah in omejitvah določenih omejenih dejanj imajo neposredne negativne učinke na delovanje notranjega trga avtorske in sorodnih pravic. Takšne razlike lahko kmalu postanejo bolj izrazite z nadaljnjim razvojem čezmejnega izkoriščanja del in čezmejnih dejavnosti. Da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga, je treba takšne izjeme in omejitve opredeliti bolj usklajeno. Stopnja njihovega usklajevanja mora temeljiti na njihovem vplivu na gladko delovanje notranjega trga.

[...]

- (44) Izjeme in omejitve, ki jih predvideva ta direktiva, je treba uporabljati v skladu z mednarodnimi obveznostmi. Takšne izjeme in omejitve se ne smejo uporabljati na način, ki vpliva na legitimne interese imetnika pravic ali ki nasprotuje normalnemu izkoriščanju njegovega dela ali predmeta sorodnih pravic. Določanje takšnih izjem ali omejitev s strani držav članic naj še posebej ustrezno odraža povečan ekonomski vpliv, ki ga lahko imajo takšne izjeme ali omejitve v kontekstu novega elektronskega okolja. Torej je mogoče, da je obseg določenih izjem ali omejitev še bolj omejen, kadar gre za določene nove rabe varovanih del in predmetov sorodnih pravic.“

4 Člen 2 Direktive 2001/29, naslovljen „Pravica reproduciranja“, določa:

„Države članice predvidijo za spodaj naštete izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo, neposredno ali posredno, začasno ali stalno, reproduciranje na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma:

- (a) avtorjem za njihova dela;

[...]

(e) RTV organizacijam za posnetke njihovih oddaj ne glede na to, ali oddajajo po žici ali po radijskih valovih, vključno s kablom ali satelitom.“

5 Člen 3 te direktive, naslovljen „Pravica priobčitve del javnosti in pravica do dajanja na voljo javnosti predmetov sorodnih pravic“, določa:

„1. Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.

2. Države članice predvidijo za spodaj naštetih izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo vsakršno obliko dajanja na voljo njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način tako, da imajo pripadniki javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami:

[...]

(d) RTV organizacijam za posnetke njihovih oddaj ne glede na to, ali oddajajo po žici ali po radijskih valovih, vključno s kablom ali satelitom.

[...]“

6 Člen 5 navedene direktive, naslovljen „Izjeme in omejitve“, določa:

„1. Začasna dejanja razmnoževanja [reproduciranja] iz člena 2, ki so prehodna ali spremljevalna ter so sestavni in bistveni del tehnološkega procesa in katerih edini namen je omogočiti:

(a) prenos po omrežju med tretjimi strankami po posredniku,

ali

(b) zakonito uporabo

dela ali predmeta sorodnih pravic, ki naj se izvede in ki nima nobenega neodvisnega ekonomskega pomena, so izvzeta iz pravice reproduciranja, ki jo določa člen 2.

2. Države članice lahko predvidijo izjeme in omejitve pravice reproduciranja iz člena 2 v naslednjih primerih:

[...]

(b) v zvezi z reprodukcijami v katerem koli mediju, ki jih izdelata fizična oseba za privatno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni, ob pogoju, da imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo, pri katerem se upošteva uporaba ali neuporaba tehničnih ukrepov po členu 6 na zadevnem delu ali predmetu;

[...]

5. Izjeme in omejitve iz odstavkov 1, 2, 3 in 4 naj se uporabijo le v določenih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem dela ali drugega predmeta in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.“

Avstrijsko pravo

- 7 Člen 15 Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski pravici) z dne 9. aprila 1936 (BGBl. 111/1936) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: UrhG), določa:

„Avtor ima izključno pravico, da začasno ali stalno reproducira delo, ne glede na uporabljeni postopek in reproducirano količino.“

- 8 Člen 17(1) UrhG določa:

„Avtor ima izključno pravico do prenosa dela prek radiodifuzije ali na podoben način.“

- 9 Člen 18a(1) UrhG določa:

„Avtor ima izključno pravico dati delo na voljo javnosti, po žici ali na brezžični način, da ima lahko vsakdo dostop do njega s kraja in v času, ki si ju sam izbere.“

- 10 Člen 42 UrhG določa:

„[...]

4. Vsaka fizična oseba lahko v mediju, ki ni naveden v odstavku 1, izdela reprodukcije dela za zasebno uporabo in v namene, ki niso niti neposredno niti posredno komercialni.

5. Ob upoštevanju odstavkov 6 in 7 se reprodukcija ne izdela za lastno ali zasebno uporabo, kadar se izdela za dajanje na voljo javnosti prek obveznega izvoda ali kadar je bil vzorec, uporabljen za to, izdelan ali dan na voljo javnosti na očitno nezakonit način. Izvodi, izdelani za lastno ali zasebno uporabo, se ne smejo uporabiti za dajanje dela na voljo javnosti.

[...]“

- 11 Člen 76a UrhG določa:

„1. Vsak, ki zvok ali sliko oddaja radiodifuzno ali na podoben način (RTV-organizacije v smislu člena 17), ima z zakonsko določenimi omejitvami izključno pravico istočasno oddajati oddajo prek druge naprave za oddajanje in to oddajo uporabiti za priobčitev javnosti v smislu člena 18(3) na javno dostopnih krajih ob plačilu vstopnine; RTV-organizacija ima tudi izključno pravico, da oddajo posname na nosilec slike ali zvoka (še posebej tudi v obliki fotografije), da jo reproducira, oddaja in uporabi za dajanje na voljo javnosti. Reprodukcija pomeni tudi uporabo priobčitve, izvedene z uporabo nosilca slike ali zvoka za prenos na drug nosilec.

2. Nosilci slike ali zvoka, ki se reproducirajo ali predvajajo v nasprotju z odstavkom 1, se ne smejo uporabljati za radiodifuzijo ali priobčitev javnosti.

3. Vsaka fizična oseba lahko za zasebno uporabo in v namene, ki niso niti neposredno niti posredno komercialni, posname radiodifuzno oddajo na nosilec slike ali zvoka in jo reproducira v več izvodih [...].“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 12 Družba Ocilion, ki je družba avstrijskega prava, poslovnim strankam, ki so lahko operaterji omrežja, na primer telefonskega ali električnega, ali pa ustanove, kot so hoteli ali stadioni (v nadaljevanju: omrežni operaterji), ponuja storitev IPTV, do katere imajo dostop končni uporabniki omrežja, ki so fizične osebe, stranke omrežnih operaterjev. Ta storitev, ki se nanaša zlasti na televizijske programe, za katere imata družbi Seven.One in Puls 4 TV pravice do retransmisije, ima obliko bodisi rešitve na lokaciji (*on-premises*), v okviru katere da družba Ocilion omrežnim operaterjem na voljo potrebno programsko in strojno opremo, ki jo ti operaterji upravljajo, vendar za katero sama zagotavlja tehnično podporo, bodisi rešitve gostovanja v oblaku (*cloud*), ki ga neposredno upravlja družba Ocilion.
- 13 Navedena storitev družbe Ocilion ne omogoča le istočasne retransmisije televizijskih programov družb Seven.One in Puls 4 TV, ampak ponuja tudi možnost predvajanja teh programov z zamikom z uporabo spletnega videosnemalnika. Ta omogoča enkratno snemanje posamezne oddaje in tudi snemanje vseh programov, ki jih izbere končni uporabnik, ki je stranka omrežnega operaterja, s čimer je omogočen časovno zamaknjen ogled do sedem dni po prvem predvajanju zadevnih programov.
- 14 Ne glede na to, ali gre za rešitev na lokaciji ali rešitev gostovanja v oblaku, pobudo za vsako snemanje v praksi poda končni uporabnik, ki sam aktivira funkcijo spletnega snemanja in izbere vsebino, ki se bo posnela. Takoj ko prvi uporabnik izbere program, je ustvarjeni posnetek na voljo vsem drugim uporabnikom, ki si posneto vsebino želijo ogledati. Za to se uporabi postopek deduplikacije, ki preprečuje, da bi se ustvarilo več kopij za stranke, ki programirajo isto snemanje, dostop do posnete vsebine pa se zagotovi z dodelitvijo referenčne številke, ki jo vsakemu uporabniku sporoči družba Ocilion.
- 15 Glede rešitve na lokaciji je v okvirnih pogodbah, ki jih družba Ocilion sklene z omrežnimi operaterji, določeno, da morajo ti z lastnimi sredstvi zagotoviti, da imajo sami in njihove stranke zadostne pravice za vse vsebine, ki jih dajejo na voljo.
- 16 Družbi Seven.One in Puls 4 TV s priobčitvijo svojih televizijskih programov prek storitve, ki jo ponuja družba Ocilion, nista soglašali in sta menili, da ta storitev ustreza nedovoljeni retransmisiji vsebin, na katerih imata izključne pravice. Poleg tega sta trdili, da na podlagi načina delovanja spletnega videosnemalnika ni mogoče šteti, da posledične deduplikacije spadajo v izjemo, imenovano „zasebno kopiranje“, v smislu člena 42(4) in člena 76a(3) UrhG.
- 17 V teh okoliščinah sta družbi Seven.One in Puls 4 TV vložili predlog za izdajo začasne odredbe, v skladu s katero naj se družbi Ocilion prepove, da svojim strankam daje na voljo vsebine njenih programov ali da reproducira oziroma tretjim strankam omogoča reproduciranje takih programov brez njenega soglasja.
- 18 Ker je bilo temu predlogu v bistvu ugodeno na prvi stopnji in je bil potrjen v pritožbenem postopku, je družba Ocilion pri Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), ki je predložitveno sodišče, vložila revizijo.
- 19 To sodišče najprej navaja, da mora ugotoviti, ali reprodukcije programskih vsebin, ustvarjene s spletnim videosnemalnikom, spadajo v izjemo, imenovano „zasebno kopiranje“, tako v zvezi z rešitvijo na lokaciji kot v okviru gostovanja v oblaku.

- 20 V zvezi s tem meni, da je odločilno vprašanje, kdo je odgovoren za kopijo vsebine, ustvarjeno v okviru postopka deduplikacije, ki ga ponuja družba Ocilion. Če ima torej ta družba pravico do organiziranja postopka snemanja in spletnega videopredvajalnika, bi se ji deduplikacija vsebine lahko pripisala in bi bila uporaba izjeme, imenovane „zasebno kopiranje“, izključena. Če pa družba Ocilion kopije, ki jih ustvarijo fizične osebe, zgolj shranjuje in pri tem ne ponuja storitve dajanja vsebin na voljo, naj ne bi nič preprečevalo ugotovitve, da ustvarjene reprodukcije spadajo v pojem „zasebno kopiranje“.
- 21 Predložitveno sodišče se v zvezi s tem sklicuje na sodbo z dne 29. novembra 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), v delu, v katerem je pojasnjeno, da okoliščina, da ima zadevna oseba sama opremo, aparate in nosilce za reproduciranje za izdelavo zasebne kopije, ne vpliva na nezakonitost te kopije. Vendar pa dvomi o upoštevniosti take rešitve za postopek v glavni stvari glede na posebnosti storitve, ki jo ponuja družba Ocilion, in zlasti zato, ker naj bi ta storitev močno presegala storitev ponudnika prostora za shranjevanje. Da bi se preprečilo izogibanje Direktivi 2001/29, to sodišče zato meni, da se za ugotovitev, ali gre za zasebno kopijo, ni mogoče navezati na formalno vprašanje, kdo je sprožil postopek kopiranja.
- 22 Drugič, predložitveno sodišče se sprašuje, ali storitev, ki jo družba Ocilion ponuja na lokaciji, pomeni priobčitev varovanih programskih vsebin javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, za katero bi bilo treba to družbo šteti za odgovorno.
- 23 V zvezi s tem po eni strani navaja, da iz sodne prakse Sodišča ni jasno razvidno, ali dejanja, ki jih kot taka ni mogoče šteti za prenos, ampak le olajšujejo prenos s strani tretje osebe, spadajo na področje uporabe te določbe. Po drugi strani meni, da je treba sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 14. junija 2017, Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:456), pojasniti glede pojma „ključna vloga“, ki jo mora v obravnavanem primeru imeti ponudnik, da bi se štelo, da izvede dejanje „priobčitve javnosti“ v smislu navedene določbe.
- 24 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
- „1. Ali je s pravom Unije skladna nacionalna določba, ki na podlagi člena 5(2)(b) Direktive [2001/29] dopušča delovanje spletnega videosnemalnika, ki ga daje na razpolago komercialni ponudnik in ki
- (a) na podlagi tehnično uporabljenega postopka deduplikacije ne ustvari samostojne kopije programirane programske vsebine pri vsakem snemanju, ki ga sproži uporabnik, ampak – če je bila zadevna vsebina shranjena že na pobudo drugega uporabnika, ki je prvi snemal – opravi zgolj referenciranje – zaradi preprečevanja odvečnih podatkov – ki naslednjemu uporabniku dovoljuje, da dostopa do že shranjene vsebine;
 - (b) ima funkcijo ponovnega predvajanja, v okviru katere se 24 ur na dan snema celotni televizijski program vseh izbranih kanalov in se znotraj sedmih dni omogoči dostop do tega programa, če uporabnik enkrat v meniju spletnega videosnemalnika pri vsakokratnih kanalih s klikom na okence opravi izbiro; in
 - (c) uporabniku (bodisi kot del storitve v oblaku ponudnika bodisi v okviru celovite rešitve, ki se nanaša na televizijo, ki temelji na internetnem protokolu, ki je dostopna na lokaciji naročnika, ki jo zagotavlja ponudnik) zagotavlja tudi dostop do varovanih programskih vsebin brez soglasja imetnikov pravic?

2. Ali je treba izraz ‚priobčitev javnosti‘ iz člena 3(1) Direktive [2001/29/] razlagati tako, da tako priobčitev opravi komercialni ponudnik storitve celovite rešitve, ki se nanaša na televizijo, ki temelji na internetnem protokolu, in je dostopna na lokaciji naročnika (*on-premises* IPTV), v okviru katere ponudnik storitve poleg programske in strojne opreme za sprejem televizijskih programov prek spleta zagotavlja tudi tehnično podporo in izvaja sprotne prilagoditve storitev, pri čemer pa se storitev v celoti ponuja na strankini infrastrukturi, če storitev uporabniku ne zagotavlja dostopa le do programskih vsebin, katerih spletno uporabo so vsakokratni imetniki pravic dovolili, temveč tudi do takih varovanih vsebin, glede katerih niso bile pridobljene pravice, in [komercialni] ponudnik
- (a) lahko vpliva na to, katere televizijske programe lahko končni uporabnik sprejema v okviru storitve,
 - (b) ve, da njegova storitev omogoča tudi sprejem varovanih programskih vsebin brez soglasja imetnikov pravic, vendar
 - (c) ne oglašuje te možnosti nedovoljene uporabe svoje storitve in s tem ne ustvarja znatne spodbude za nakup tega izdelka, temveč svoje stranke pri sklenitvi pogodbe opozori, da morajo same poskrbeti za pridobitev pravic, in
 - (d) s svojo dejavnostjo ne omogoči posebnega dostopa do programskih vsebin, katerih sprejem bi bil brez njegovega posredovanja nemogoč ali težaven?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 25 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2 in člen 5(2)(b) Direktive 2001/29 razlagati tako, da lahko v izjemo od izključne pravice avtorjev in RTV-organizacij, da dovolijo ali prepovejo reproduciranje varovanih del, spada storitev, ki jo operater retransmisije televizijskih oddaj po internetu ponuja poslovnim strankam in ki – prek rešitve gostovanja v oblaku ali s potrebno strojno in programsko opremo, ki je na voljo na lokaciji – omogoča neprekinjeno ali posamezno snemanje teh oddaj na pobudo končnih uporabnikov te storitve, kadar kopijo, ki jo je ustvaril prvi od teh uporabnikov, ki je izbral neko oddajo, operater da na voljo nedoločenemu številu uporabnikov, ki si želijo ogledati isto vsebino.
- 26 Najprej je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le izraze v njej v skladu z običajnim pomenom, ki ga imajo v vsakdanjem jeziku, ampak tudi kontekst in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del je (sodba z dne 4. maja 2023, Österreichische Datenschutzbehörde in CRIF, C-487/21, EU:C:2023:369, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 27 Na prvem mestu, uvodoma je treba navesti, da lahko države članice v skladu s členom 5(2)(b) Direktive 2001/29 predvidijo izjeme in omejitve izključne pravice reproduciranja iz člena 2 te direktive „v zvezi z reprodukcijami v katerem koli mediju, ki jih izdelata fizična oseba za privatno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni, ob pogoju, da imetniki pravic prejmejo pravično nadomestilo“.
- 28 Najprej, glede vprašanja, ali storitev, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, pomeni „reprodukcijo“ v smislu člena 5(2)(b) navedene direktive, je Sodišče presodilo, da je treba ta pojem razumeti v širšem smislu tako z vidika zahteve, navedene v uvodni izjavi 21 te direktive, da je potrebna široka opredelitev dejanj, ki jih zajema pravica do reproduciranja, s katero se bo zagotovila pravna varnost na notranjem trgu, kot tudi z vidika besedila člena 2 navedene

direktive, v katerem so za opredelitev reprodukcije uporabljeni izrazi, kot so „neposredno ali posredno“, „začasno ali stalno“, „na vsak način“ in „v vsaki obliki“. Poleg tega obseg takega varstva dejanj, ki jih zajema pravica do reproduciranja, izhaja tudi iz glavnega cilja iste direktive, ki je vzpostavitev visoke stopnje varstva zlasti za avtorje (sodba z dne 24. marca 2022, Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, točka 16).

- 29 Dalje, Sodišče je posebej v zvezi z izrazom „reprodukcije v katerem koli mediju“ iz člena 5(2)(b) iste direktive razsodilo, da zajema izdelavo varnostnih kopij avtorskoppravno varovanih del v zasebne namene na strežniku, na katerem ponudnik storitve računalništva v oblaku uporabniku daje na voljo prostor za shranjevanje (sodba z dne 24. marca 2022, Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, točka 33).
- 30 Da bi se namreč lahko uveljavljala izjema, ki je določena v členu 5(2)(b) navedene direktive, ni nujno, da imajo zadevne fizične osebe opremo, aparate in nosilce za reproduciranje. Storitve reproduciranja, ki pomeni nujno dejansko predpostavko za to, da te fizične osebe lahko pridobijo zasebne kopije, jim lahko zagotovi tretja oseba (sodba z dne 29. novembra 2017, VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, točka 35 in navedena sodna praksa).
- 31 Nazadnje, treba je poudariti, da se ta določba – kot je razvidno iz besedila člena 5(2)(b) Direktive 2001/29 in je bilo navedeno v točki 27 te sodbe – uporablja le, kadar reprodukcije izdelava fizična oseba ne le za privatno uporabo, ampak tudi v namene, ki niso neposredno ali posredno komercialni.
- 32 Na drugem mestu, treba je opozoriti, da člen 5(5) Direktive 2001/29 v povezavi z uvodno izjavo 44 te direktive glede izjem in omejitev, ki so med drugim določene v členu 5(2) navedene direktive, določa, da se uporabijo le v nekaterih posebnih primerih, ki niso v nasprotju z normalnim izkoriščanjem varovanega dela ali drugega predmeta in ne vplivajo pretirano na legitimne interese imetnika pravic.
- 33 Na tretjem mestu, v zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da ker izjeme in omejitve iz člena 5(2) Direktive 2001/29 same vsebujejo pravice v korist uporabnikov del ali drugih varovanih predmetov, ta določba prispeva k zagotavljanju pravičnega ravnotežja med pravicami in interesi imetnikov pravic, ki jih je treba razlagati široko, na eni strani ter pravicami in interesi teh uporabnikov na drugi (glej v tem smislu sodbo z dne 29. julija 2019, Spiegel Online, C-516/17, EU:C:2019:625, točka 54).
- 34 Kot je namreč razvidno iz uvodne izjave 31 Direktive 2001/29, je ohranitev takega pravičnega ravnotežja prav cilj harmonizacije, izvedene s to direktivo (glej v tem smislu sodbo z dne 22. junija 2021, YouTube in Cyando, C-682/18 in C-683/18, EU:C:2021:503, točka 64).
- 35 Glede na zgoraj navedeno je treba ugotoviti, ali lahko storitev, kot je ta, ki jo ponuja družba Ocilion, spada v izjemo, imenovano „zasebno kopiranje“, iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29.
- 36 Najprej, iz nacionalnega pravnega okvira, predstavljenega v predložitveni odločbi, je razvidno, da je Republika Avstrija izkoristila možnost, ki ji je priznana s členom 5(2)(b) Direktive 2001/29, s tem, da je v členu 42(4) in členu 76a(3) UrhG določila, da lahko vsaka fizična oseba za privatno uporabo in v namene, ki niso niti posredno niti neposredno komercialni, izdelava reprodukcije dela ali posname radiodifuzno oddajo na nosilce.

- 37 V zvezi s tem iz sodbe z dne 29. novembra 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913), izhaja, da je treba člen 5(2)(b) Direktive 2001/29 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki gospodarskemu subjektu omogoča, da brez soglasja imetnika pravic posameznikom zagotavlja storitev, s katero se na daljavo z uporabo informacijskega sistema v zasebne namene v oblaku snemajo kopije del, zaščiteneh z avtorsko pravico, pri čemer navedeni gospodarski subjekt pri snemanju teh kopij dejavno sodeluje.
- 38 Predložitveno sodišče se vseeno sprašuje, ali je to sodno prakso mogoče prenesti na storitev, kakršna je ta, ki jo ponuja družba Ocilion.
- 39 V postopku v glavni stvari ni sporno, da je družba Ocilion družba, ki svoje storitve ponuja v okviru komercialne dejavnosti. Ker so pravne osebe v vsakem primeru izključene iz izjeme, ki je določena v navedenem členu 5(2)(b) (sodba z dne 9. junija 2016, EGEDA in drugi, C-470/14, EU:C:2016:418, točka 30), zato ni mogoče šteti, da je ta družba izdelala kopijo, za katero velja ta izjema.
- 40 Vendar družba Ocilion trdi, da je storitev, ki jo ponuja, omejena na zagotavljanje instrumenta, ki vsakemu končnemu uporabniku omogoča, da si na lastno pobudo in glede na programiranje, ki ga izvaja sam, z zamikom ogleda televizijske programe, pri čemer je, kadar je prvi končni uporabnik izbral vsebino, posnetek, ki iz tega izhaja, drugim končnim uporabnikom, ki si želijo ogledati isto vsebino, dan na voljo s številko referenciranja. Ta družba na podlagi tega sklepa, da reprodukcijo televizijskih programov, ki iz tega izhaja, izdelata vsak končni uporabnik v privatne namene in da glede na tehniko deduplikacije, ki jo uporabi, pri tem ne nastane neupravičena škoda legitimnim interesom imetnikov izključnih pravic.
- 41 Zato je treba ugotoviti, ali je treba člen 5(2)(b) Direktive 2001/29 razlagati tako, da deduplikacija televizijskih oddaj, ustvarjena s storitvijo, kakršna je ta, ki jo ponuja družba Ocilion, lahko spada v izjemo, imenovano „zasebno kopiranje“.
- 42 Prvič, kot je generalni pravobranilec navedel v točkah od 36 do 38 sklepnih predlogov, je za storitev, kakršna je ta, ki jo ponuja družba Ocilion, značilna njena dvojna funkcija. Ta storitev namreč temelji na IPTV-rešitvi istočasne retransmisije televizijskih oddaj, ki jo dopolnjuje orodje za spletno snemanje teh oddaj. Ker se spletno snemanje nanaša na oddaje, ki so predmet retransmisije v okviru rešitve IPTV, ta storitev ni samostojna, ampak je nujno odvisna od storitve istočasne retransmisije, ki se zagotavlja s to rešitvijo.
- 43 Poleg tega je možnost snemanja televizijskih oddaj, ki so predmet retransmisije, dodana vrednost storitve, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ker omogoča dostop do zadevnih vsebin pod pogoji, ki so drugačni od pogojev za njihovo istočasno retransmisijo.
- 44 Drugič, iz predložitvene odločbe je razvidno, da storitev, ki jo ponuja družba Ocilion, temelji na tehniki, ki daje kopijo, ki jo je prvi uporabnik ustvaril s sredstvi, ki jih zagotavlja ta ponudnik, na voljo končnim uporabnikom, ki si želijo ogledati njeno vsebino. Čeprav v teh okoliščinah končni uporabnik programa sicer res sam programira snemanja, pa storitev snemanja in dajanja tako ustvarjene kopije na voljo ne temelji le na sredstvih, ki jih zagotavlja ponudnik storitev, ampak pomeni tudi – kot je razvidno iz prejšnje točke – glavni interes zagotavljanje ponudbe.
- 45 V zvezi s tem tehnika deduplikacije iz postopka v glavni stvari vodi do izdelave kopije, ki nikakor ni izključno na voljo prvemu uporabniku, ampak naj bi bila prek sistema, ki ga ponuja ponudnik, dostopna nedoločenemu številu končnih uporabnikov, ki so sami stranke omrežnih operaterjev, ki jim navedeni ponudnik da na voljo to tehniko.

- 46 V teh okoliščinah in s pridržkom preverjanj, ki jih mora opraviti predložitveno sodišče, je treba ugotoviti, da storitev, kakršna je ta, ki jo ponuja družba Ocilion, in ki dostop do reprodukcije varovanega dela omogoča nedoločenemu številu prejemnikov v komercialne namene, ne spada v izjemo, imenovano „zasebno kopiranje“, iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29.
- 47 Tretjič, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 42 sklepnih predlogov, te ugotovitve ne more omajati potreba po spoštovanju načela tehnološke nevtralnosti, v skladu s katerim morajo biti pravice in obveznosti oseb v zakonu določene na splošno, da se ne spodbuja uporaba ene tehnologije v škodo druge (glej v tem smislu sodbo z dne 24. marca 2022, Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, točka 27).
- 48 V zvezi s tem je Sodišče poudarilo, da mora izjema iz člena 5(2)(b) Direktive 2001/29 omogočiti in zagotavljati razvoj in delovanje novih tehnologij ter ohraniti pravično ravnotežje med pravicami in interesi imetnikov pravic ter pravicami in interesi uporabnikov varovanih del, ki želijo uporabljati te tehnologije (sodba z dne 24. marca 2022, Austro-Mechana, C-433/20, EU:C:2022:217, točki 26 in 27).
- 49 Vendar čeprav je s tem sprejeto, da načelo tehnološke nevtralnosti zahteva, da se z razlago določb prava Unije ne omejujejo inovacije in tehnološki napredek (glej po analogiji sodbo z dne 15. aprila 2021, Eutelsat, C-515/19, EU:C:2021:273, točka 48), ostaja dejstvo, da ugotovitev iz točke 46 te sodbe ni odvisna od tehnologije reproduciranja, uporabljene v okviru storitve, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, ampak izhaja iz okoliščine, da sistem, ki ga uporabljajo omrežni operaterji, daje dostop do posnetih oddaj nedoločenemu številu oseb v komercialne namene, pri čemer lahko tak dostop povzroči neupravičeno škodo legitimnim interesom imetnikov pravic, tako da bi uporaba izjeme, imenovane „zasebno kopiranje“, v zvezi s tako storitvijo lahko ogrozila cilj ohranjanja pravičnega ravnotežja med interesi imetnikov avtorskih pravic in interesi uporabnikov.
- 50 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2 in člen 5(2)(b) Direktive 2001/29 razlagati tako, da storitev, ki jo operater retransmisije televizijskih oddaj po internetu ponuja poslovnim strankam in ki - prek rešitve gostovanja v oblaku ali s potrebno strojno in programsko opremo, ki je na voljo na sami lokaciji - omogoča neprekinjeno ali posamezno snemanje teh oddaj na pobudo končnih uporabnikov te storitve, ne spada v izjemo od izključne pravice avtorjev ali RTV-organizacij, da dovolijo ali prepovejo reproduciranje varovanih del, kadar operater kopijo, ki jo ustvari prvi uporabnik, ki je izbral neko oddajo, da na voljo nedoločenemu številu uporabnikov, ki si želijo ogledati isto vsebino.

Drugo vprašanje

- 51 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Direktive 2001/29 razlagati tako, da je „priobčitev javnosti“ v smislu te določbe sestavljena iz dajanja na voljo in vzdrževanja postopka spletnega videosnemalnika na sami lokaciji, ki omogoča dostopanje do varovanih vsebin, kadar ima ponudnik določen vpliv na izbiro vsebin, do katerih ima uporabnik dostop, da ima uporabnik dostop do teh vsebin brez posredovanja ponudnika in da ponudnik, čeprav ve, da se njegova storitev lahko uporablja za dostop do varovanih programskih vsebin brez soglasja njihovih avtorjev, tega vidika svoje storitve ne spodbuja.

- 52 V skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29 države članice za avtorje predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja svojih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.
- 53 Kot je Sodišče že večkrat odločilo, imajo avtorji na podlagi te določbe pravico preventivne narave, ki jim omogoča, da prepovejo vsakršno priobčitev javnosti, ki bi jo lahko morebitni končni uporabniki ali poslovne stranke nameravali izvesti (glej v tem smislu sodbo z dne 20. aprila 2023, Blue Air Aviation, C-775/21 in C-826/21, EU:C:2023:307, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 54 Ker v členu 3(1) Direktive 2001/29 pojem „priobčitev javnosti“ ni opredeljen, je treba pomen in obseg tega pojma ugotoviti glede na cilje, ki jim ta direktiva sledi, in glede na kontekst, v katerega je umeščena ta določba (sodba z dne 20. aprila 2023, Blue Air Aviation, C-775/21 in C-826/21, EU:C:2023:307, točka 45 in navedena sodna praksa).
- 55 V zvezi s tem je Sodišče odločilo, da je navedeni pojem, kot je poudarjeno v uvodni izjavi 23 Direktive 2001/29, treba razumeti široko, tako da zajema vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve, in tako vsako tovrstno oddajanje ali retransmisijo dela javnosti po žici ali na brezžični način, vključno z radiodifuznim oddajanjem. Iz uvodnih izjav 4, 9 in 10 te direktive namreč izhaja, da je glavni cilj te direktive vzpostavitev visoke stopnje varstva avtorjev, da se jim omogoči ustrezno plačilo za uporabo njihovih del, posebno pri priobčitvi javnosti (sodba z dne 20. aprila 2023, Blue Air Aviation, C-775/21 in C-826/21, EU:C:2023:307, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 56 Kot je Sodišče večkrat presodilo, pojem „priobčitev javnosti“ v smislu tega člena 3(1) združuje dva kumulativna elementa, in sicer dejanje priobčitve dela in priobčitev tega dela neki javnosti, ter zahteva posamično presojo (sodba z dne 20. aprila 2023, Blue Air Aviation, C-775/21 in C-826/21, EU:C:2023:307, točka 47 in navedena sodna praksa).
- 57 Glede pojma „dejanje priobčitve“ je treba poudariti, da tako dejanje zajema kateri koli prenos varovanih del, ne glede na uporabljeno sredstvo ali tehnični postopek (sodba z dne 29. novembra 2017, VCAST, C-265/16, EU:C:2017:913, točka 42 in navedena sodna praksa).
- 58 Poleg tega je treba pri posamični presoji, na katero je bilo opozorjeno v točki 56 te sodbe, upoštevati več dodatnih meril, ki niso samostojna in so medsebojno odvisna. Ker so ta merila lahko v različnih konkretnih položajih podana v zelo različnem obsegu, jih je treba uporabiti posamično in v medsebojni interakciji (sodba z dne 20. aprila 2023, Blue Air Aviation, C-775/21 in C-826/21, EU:C:2023:307, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 59 Sodišče je med temi merili poudarilo ključno vlogo ponudnika in namernost njegovega posredovanja. Ta namreč opravi dejanje priobčitve, kadar ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja svojim strankam omogoča dostop do varovanega dela, še zlasti, kadar te stranke brez tega posredovanja razširjanega dela načeloma ne bi mogle uživati (glej v tem smislu sodbo z dne 20. aprila 2023, Blue Air Aviation, C-775/21 in C-826/21, EU:C:2023:307, točka 49 in navedena sodna praksa).
- 60 V uvodni izjavi 27 Direktive 2001/29 je, nasprotno, navedeno, da „[s]amo nudenje fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, še ne šteje za priobčitev v pomenu te direktive“.

- 61 V obravnavanem primeru je, kot je omenjeno v točki 12 te sodbe, iz predložitvene odločbe razvidno, da družba Ocilion omrežnim operaterjem v okviru svoje rešitve na lokaciji ponuja potrebno strojno in programsko opremo ter tehnično podporo za njeno vzdrževanje.
- 62 Vendar, kot je generalni pravobranilec izpostavil v točkah od 68 do 70 sklepnih predlogov, če ni nobene povezave med ponudnikom potrebne strojne in programske opreme ter končnimi uporabniki, storitve, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari, ni mogoče šteti za dejanje priobčitve v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, ki ga opravlja družba Ocilion.
- 63 Po eni strani ponudnik storitev, kot je družba Ocilion, končnim uporabnikom ne daje dostopa do varovanega dela. Res je, da omrežnim operaterjem zagotavlja strojno in programsko opremo, potrebno v zvezi s tem, vendar so ti operaterji edini, ki končnim uporabnikom odobrijo dostop do varovanih del.
- 64 Po drugi strani, ker omrežni operaterji dajejo dostop do varovanih del končnim uporabnikom v skladu s pogoji, o katerih so se med seboj predhodno dogovorili, ponudnik, ki zagotavlja potrebno strojno in programsko opremo omrežnim operaterjem, da lahko ti dajejo dostop do teh del, nima „ključne vloge“ v smislu sodne prakse, ki izhaja iz sodbe, navedene v točki 59 te sodbe, tako da ni mogoče šteti, da je ta ponudnik izvedel dejanje priobčitve v smislu Direktive 2001/29. Čeprav je uporaba te strojne in programske opreme v okviru rešitve na lokaciji nujna, da si končni uporabniki lahko z zamikom ogledajo televizijske oddaje, iz podatkov v spisih, ki je predložen Sodišču, ni razvidno, da ponudnik, ki zagotavlja to strojno in programsko opremo, posreduje, da bi končnim uporabnikom omogočil dostop do varovanih del.
- 65 V tem kontekstu morebitno zavedanje takega ponudnika storitev, da se njegova storitev lahko uporablja za dostopanje do varovanih programskih vsebin brez soglasja njihovih avtorjev, samo po sebi ne zadošča za to, da bi se štelo, da tak ponudnik izvaja dejanje priobčitve v smislu člena 3 Direktive 2001/29.
- 66 Poleg tega iz predložitvene odločbe ni razvidno, da bi tehnična pomoč, ki jo ponuja družba Ocilion, presegala vzdrževanje in prilagoditev potrebne strojne in programske opreme, ki se zagotavlja, ter temu ponudniku omogočala, da vpliva na izbiro televizijskih programov, ki si jih končni uporabnik lahko ogleda z zamikom.
- 67 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 3(1) Direktive 2001/29 razlagati tako, da „dejanje priobčitve“ v smislu te določbe ne pomeni ponujanja – s strani operaterja retransmisije televizijskih oddaj po internetu njegovi poslovni stranki – potrebne strojne in programske opreme, vključno s tehnično podporo, ki tej stranki omogoča, da svojim strankam omogoča dostop z zamikom do televizijskih oddaj po internetu, in to tudi če je navedeni operater seznanjen s tem, da se njegova storitev lahko uporablja za dostopanje do varovanih programskih vsebin brez soglasja njihovih avtorjev.

Stroški

- 68 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 2 in člen 5(2)(b) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi

je treba razlagati tako, da

storitev, ki jo operater retransmisije televizijskih oddaj po internetu ponuja poslovnim strankam in ki - prek rešitve gostovanja v oblaku ali s potrebno strojno in programsko opremo, ki je na voljo na sami lokaciji - omogoča neprekinjeno ali posamezno snemanje teh oddaj na pobudo končnih uporabnikov te storitve, ne spada v izjemo od izključne pravice avtorjev ali RTV-organizacij, da dovolijo ali prepovejo reproduciranje varovanih del, kadar operater kopijo, ki jo ustvari prvi uporabnik, ki je izbral neko oddajo, da na voljo nedoločenemu številu uporabnikov, ki si želijo ogledati isto vsebino.

2. Člen 3(1) Direktive 2001/29

je treba razlagati tako, da

„dejanje priobčitve“ v smislu te določbe ne pomeni ponujanja – s strani operaterja retransmisije televizijskih oddaj po internetu njegovi poslovni stranki – potrebne strojne in programske opreme, vključno s tehnično podporo, ki tej stranki omogoča, da svojim strankam omogoča dostop z zamikom do televizijskih oddaj po internetu, in to tudi če je navedeni operater seznanjen s tem, da se njegova storitev lahko uporablja za dostopanje do varovanih programskih vsebin brez soglasja njihovih avtorjev.

Podpisi